

De Cultuurtoerist

Activiteitenmagazine vtbKultuur Kortenberg

(voorheen Het Toeristje)

Oktober, november, december 2021 • driemaandijks • 50ste jaar • nr. 4
periodieke uitgave P708498 • afgiftekantoor 3070 Kortenberg
verantwoordelijke uitgever: Guido Craps, Guldendellestraat 80, 3070 Kortenberg

Kortenberg dankt zijn ontstaan aan de vestiging van de voormalige benedictinessenabdij 'op de korte berg' in 1095.

Daar werd op 27 september 1312, in overleg met adel en steden, door hertog Jan II het 'Charter van Kortenberg', met meer democratisch bestuur, uitgevaardigd.

In 1993 bracht VTB-VAB Kortenberg deze wandeling uit met de bedoeling naast het bevestigen van Kortenberg als wandelgemeente, deze belangrijke geschiedkundige feiten meer bekendheid te geven.

Deze wandelbrochures zijn gratis verkrijgbaar bij vtbKultuur Kortenberg. Of download het gpx bestand:

8 km

15 km

Nieuws, inhoud	2
Activiteitenkalender	3
Nieuwe verkeersvrije centrale lanen	5
Op ontdekking in Engeland	5
Mechelen en Tildonk	6
Oostende	8
Kaas en wijn	9
Lodewijk XIV, de Zonnekoning	9
Herfstconcert	10
Big Bang & Vanden Gheyn	11
La Coscienza di Sesto	12
Tibet	12
Sax in concert	13
Het Zwanenmeer	13
Surlie natuurwijnen	14
Scheppend vuur, Haydn vertelt	14
Mineraliteit in wijn	16
Winterontmoeting	16
A Jazzy New Year	17
De Grote Raf Coppensshow	17
Danscursus	18
Het Albanese volk	18
Dertigjarige oorlog	19
Terugblik 50 jaar	23
Terugblik 2021	24

www.vtbkultuur.be/kortenberg

'De Cultuurtoerist'

'De Cultuurtoerist' (voorheen Het Toeristje)
 Activiteitenmagazine van vtbKultuur Kortenberg
 50ste jaar, nr. 4 • oktober, november, december 2021
 Driemaandelijks

Hoe 'De Cultuurtoerist' ontvangen?

- Wie aansluit met de vtbKultuur-pas bij vtbKultuur Kortenberg, ontvangt De Cultuurtoerist op papier tot het einde van het lidmaatschap.
- Niet-leden van vtbKultuur Kortenberg kunnen de papieren versie van De Cultuurtoerist ontvangen tegen een jaarlijkse bijdrage van € 10,00.
- De Cultuurtoerist wordt ook (uiteraard gratis) verzonden via elektronische post.

vtbKultuur-pas

Korting op alle vtbKultuur-activiteiten?
 Een heel jaar lang... voor maar

€ 20,00

NIEUW. Kijk eens op:
www.cultuurtoerist.vlaanderen

Informatie en inschrijvingen activiteiten: vtbKultuur Kortenberg

Guldendellestraat 80, 3070 Kortenberg
huistelefoon 02 759 84 66, zaktelefoon 0475 31 57 29
e-post: kortenberg@vtbkultuur.be
www.vtbkultuur.be/kortenberg
www.danskringkortenberg.be

Bank: **BE07 2300 4448 8866** vtbKultuur Kortenberg

BELANGRIJK:

© vtbKultuur Kortenberg
 Overname uit 'De Cultuurtoerist' is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de auteur en/of van de uitgever.

Activiteitenkalender

Vrijdag 1 oktober	Herenhuis (Hotel) Solvay Gegidst bezoek gevolgd door art-nouveauwandeling Exclusief voor leden van vtbKultuur Kortenberg	Samenkomst Louizalaan 224 Brussel	10.00 uur
Vrijdag 1 oktober	Muzikale Strelingen 'Kamerorkest' Docenten/studenten LUCA School of Arts, campus Lemmens 45 muzikanten	Sint-Martinuskerk Annonciadenstr. 1 Everberg	19.30 uur
Zaterdag 2 oktober	Herentals , gegidste rondrit Tongerlo , Abdij en da Vincimuseum Daguitstap vtbKultuur Vlaams-Brabant/Brussel	Vertrek autocar OC Berkenhof Kortenberg	07.45 uur
Zondag 3 oktober	Herenhuis (Hotel) Solvay Gegidst bezoek gevolgd door art-nouveauwandeling Exclusief voor leden van vtbKultuur Kortenberg	Samenkomst Louizalaan 224 Brussel	10.00 uur
Zondag 10 oktober	De Taalgrens. Of wat de Belgen zowel verbindt als verdeelt Lezing op zondag door Brigitte Raskin	Auditorium OC Berkenhof Kortenberg	10.00 uur
Donderdag 14 oktober	De nieuwe verkeersvrije lanen Culturele Brusselwandeling	Samenkomst Noordstation Brussel	10.00 uur
Vrijdag 15 oktober	De nieuwe verkeersvrije lanen Culturele Brusselwandeling	Samenkomst Noordstation Brussel	10.00 uur
Vrijdag 15 oktober	Op ontdekking in Engeland: van Cornwall tot Wiltshire Beeldreportage	Auditorium OC Berkenhof Kortenberg	20.00 uur
Zaterdag 16 oktober	Mechelen : Manufactuur De Wit Tildonk : Ursulinenklooster Daguitstap	Vertrek autocar OC Berkenhof Kortenberg	08.30 uur
Zondag 17 oktober	De nieuwe verkeersvrije lanen Culturele Brusselwandeling	Samenkomst Noordstation Brussel	10.00 uur
Woensdag 20 oktober	Santiago de Compostela en omwegen 5-daagse vtbKultuur-trip o.l.v. Luc Vanmarcke	Samenkomst Luchthaven Zaventem	08.45 uur
Dinsdag 26 oktober	Oostende : het nieuwe Ensorhuis Beaufort 2021 , kunst aan zee, gegidste rondrit	Samenkomst OC Berkenhof Kortenberg	07.40 uur
Vrijdag 29 oktober	Kaas & wijn, 5-gangenmenu Culinaire wijnavond, van aperitief tot dessert Elsen kaasambacht Leuven	Feestzaal OC Berkenhof Kortenberg	19.30 uur
Zondag 31 oktober	Haftcraft met Roeland Hendrickx (klarinet) Herfstconcert Facultatief: herfstmenu	Sint-Pieterskerk Sint-Pietersplein 1 Erps-Kwerps	10.30 uur

Activiteitenkalender

Donderdag 4 november	'De verbeelding van het universum' , 100 jaar Big Bang theorie, gegidst bezoek tentoonstelling, M Leuven '300 jaar Matthias Vanden Gheyn' , culturele beiaardwandeling, Leuven	Samenkomst M Leuven Leuven	10.45 uur
Zaterdag 6 november	'De verbeelding van het universum' , 100 jaar Big Bang theorie, gegidst bezoek tentoonstelling, M Leuven '300 jaar Matthias Vanden Gheyn' , culturele beiaardwandeling, Leuven	Samenkomst M Leuven Leuven	10.45 uur
Zondag 7 november	'Lodewijk XIV, de Zonnekoning' Lezing op zondag door Johan Op de Beeck	Auditorium OC Berkenhof Kortenberg	10.00 uur
Vrijdag 12 november	'La Coscienza di Sesto' Opera van W.A. Mozart LUCA School of Arts, campus Lemmens Leuven	Campus Lemmens Lemmensberg 3 Leuven	20.00 uur
Zondag 21 november	Muzikale Strelingen Joint Adventure 'Sax in concert' Docenten/studenten LUCA School of Arts, campus Lemmens Leuven	Sint-Pieterskerk Sint-Pietersplein 1 Erps-Kwerps	10.30 uur
Zondag 28 november	'Het Zwanenmeer' Ballet in Capitele Gent	Vertrek autocar OC Berkenhof Kortenberg	11.50 uur
Dinsdag 30 november	Surlie natuurwijnen Wijn(proef)avond door Marc Vannetelbosch	Feestzaal OC Berkenhof Kortenberg	20.00 uur
Zondag 5 december	'Scheppend vuur, Hayden vertelt' Verteltheater door Jos Meersmans	Auditorium OC Berkenhof Kortenberg	10.30 uur
Dinsdag 7 december	'Mineraliteit in wijn' Wijn(proef)avond door Kaat Daans	Feestzaal OC Berkenhof Kortenberg	20.00 uur
Zondag 12 december	'Winterontmoeting' Terugblik 2021 • Programma 2022	GC Colomba Kortenberg	15.00 uur 17.00 uur
Zondag 9 januari	'A Jazzy New Year' Nieuwjaarsconcert door het Belgian National Orchestra	Paleis voor Schone Kunsten Brussel	15.00 uur
Maandag 17 januari	Danscursus Kennismakingsles	GC Colomba Kortenberg	20.00 uur
Zondag 23 januari	'De Grote Raf Coppens Show' Nieuwjaarsshow	GC Colomba Kortenberg	10.30 uur
Maandag 24 januari	Danscursus Aanvang nieuwe lessenreeks	GC Colomba Kortenberg	19.00 uur
Vrijdag 28 januari	Het Albanese volk Filmreportage door Edgard Jaspers	Auditorium OC Berkenhof Kortenberg	20.00 uur

Nieuwe verkeersvrije centrale lanen

Culturele Brusselwandeling

o.l.v. Jos Vanderstappen

Donderdag 14 oktober, 10.00 uur

Vrijdag 15 oktober, 10.00 uur

Zondag 17 oktober, 10.00 uur

De overvelving van de Zenne werd in 1871 afgesloten met het voltooiën van de centrale lanen. De tram werd al in 1976 naar de ondergrond verwezen en vanaf 2018 wordt de auto uit het centrum geweerd. Vandaag bewonderen we de pas aangelegde nieuwe verkeersvrije zone van het Brouckèreplein tot het Fontainasplein, één der grootste van Europa.

Maar deze keer gaan we ook op een paar legendarische plaatsen naar binnen. We proeven een selectie van de beste bieren ter wereld en achterhalen de geheimen van de verschillende Brusselse biertijlen en misschien ... gaan we nuchter naar huis ...

Deelname: € 16,00 • leden: € 15,00

Inbegrepen: gids, eigen audiofoonsysteem, biertjes

Samenkomst:

- station Kortenberg (trein 09.28 uur) 09.15 uur
- Noordstation 10.00 uur

Local Multi (KeyCard) vtbKultuur Kortenberg is mogelijk. (€ 5,60 heen en terug vanuit Kortenberg of Zaventem)

Vooraf inschrijven.

Op ontdekking in Engeland

Van Cornwall tot Wiltshire

Reisreportage door Jan Thienpont

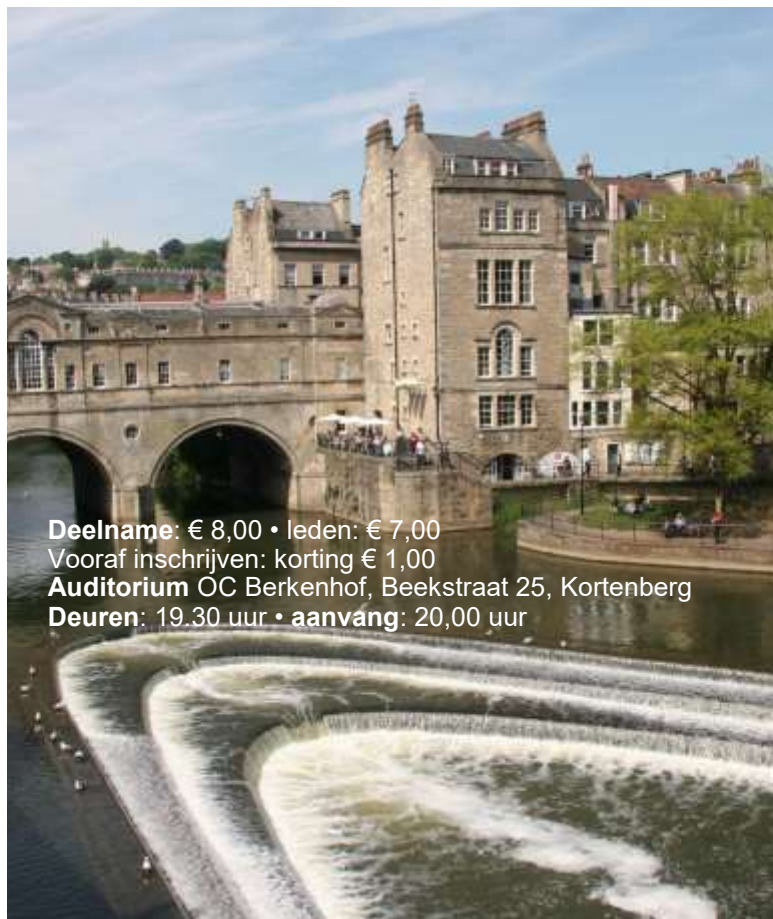
Vrijdag 15 oktober, 20.00 uur

Een bezoek aan dit minder bekende deel van Engeland zal vele bezoekers verrassen. Spontaan voelt u sympathie voor deze prachtige streek waar geschiedenis en legenden levendig worden gehouden in de vele landhuizen en kastelen met hun sierlijke tuinen, zoals o.a. Tintagle, Buckland Abbey, Mount Edgcumbe, Cotehele, St. Michael's mount, Lanhydrock, Wilton House, Eden Project...

Rond gans de rotsige kust loopt een wandelweg (South West Coastal Path) die kleine vissersdorpen, verdoken krekens, woeste landtongen en bedrijvige havensteden verbindt, o.a. Lynmouth, Newquay, Land's End, Mousehole, St. Ives, Penzance, Plymouth, Dartmouth, Torquay, Lulworth Cove, Old Harry Rocks...

De stille charmante dorpjes in het groene golvende binnenland contrasteren sterk met de grootse historische bouwwerken in drukke steden (Truro, Wells, Exeter, Bath, Salisbury,...)

Uitgestrekte heidevlakten, zoals Bodmin Moor, Dartmoor en Exmoor worden best rustig verkend met urenlange rondzwervingen en een ontmoeting met wilde paarden of herten is best mogelijk.

Deelname: € 8,00 • leden: € 7,00

Vooraf inschrijven: korting € 1,00

Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg

Deuren: 19.30 uur • **aanvang:** 20,00 uur

Manufactuur De Wit Ursulinenklooster

Zaterdag 16 oktober

Sinds 1889 is de **Koninklijke Manufactuur De Wit** gespecialiseerd in de conservatie en restauratie van wandtapijten.

Gedurende de voorbije 25 jaar vertrouwde men haar de drie omvangrijkste conservatiecampagnes van wandtapijten ter wereld toe. Zij mocht eveneens de meest prestigieuze stukken behandelen van o.m. de vijf grootste musea en de belangrijkste privéverzamelaars (zie referentielijst). Dit internationale leiderschap heeft De Wit te danken aan haar unieke infrastructuur, haar technische innovaties en aan haar uiterst gespecialiseerd en ervaren restauratieteam.

Met haar team van restauratoren, waaronder wevers geschoold volgens de oude methode, beheerst de Koninklijke Manufactuur De Wit al meer dan 125 jaar alle aspecten van de klassieke restauratie.

Vandaag onderschrijft zij de moderne en reversibele conservatietechnieken. Daartoe zette het bedrijf nieuwe methoden voor consolidatie, visuele integratie en voering op punt die wereldwijd erkend zijn door de grootste musea. Deze spits technologieën verzekeren het behoud van het kunstwerk met respect voor haar esthetische waarde.

Sint-Angelaklooster, Tildonk

Het klooster van Tildonk (Haacht) is het moederhuis van de congregatie van de ursulinen in België: het was het eerste ursulinenklooster dat in België werd gesticht nadat de bestaande kloosters tijdens de Franse Revolutie waren vernietigd. Op het hoogtepunt woonden er 150 zusters in het klooster en verbleven er vierhonderd leerlingen in het internaat. Het klooster had ook bijhuizen in Haacht en Wijgmaal.

Het dorpsbeeld van Tildonk wordt in belangrijke mate bepaald door het imposante eclectische en neogotische klooster- en scholencomplex van de zusters ursulinen, dat in 1818 door pastoor Lambertz werd gesticht. Het complex werd verschillende malen uitgebreid in de 19de en het begin van de 20ste eeuw, onder andere met bijkomende vleugels, een lagere school, een boerderij en een kloosterkapel en -kerk. Rond 1900 bouwde men een art-nouveaufeestzaal naar ontwerp van architecten J. Prémont en A. Gellé.

De tuin werd uitgebouwd vanaf 1821, aanvankelijk was zowel de sier- als de nutstuin op traditionele wijze ingericht (rechthoekige blokken). Eind 19de eeuw heraanleg van de siertuin (circa 3 hectare) in een hybride landschappelijke stijl, structuur en aankleding werden bepaald door religieuze thema's (calvarie, 'gotisch' gewelf van linden, Lourdesgrot, ...).

Op 14 juni 2002 werd het Sint-Angela-Instituut en het klooster van de zusters ursulinen met de ommuurde kloostertuin beschermd als monument. De artistieke waarde van de art-nouveaufeestzaal was een belangrijk argument in dit dossier. In 2007 verlaten de laatste zusters het klooster. De school in Tildonk blijft wel gewoon voortbestaan, nu als externaat.

Restauratie van wandtapijten

Sint-Angela-instituut en -klooster

De indrukwekkende art-nouveaufeestzaal

Deelname: € 43,00 • leden: € 39,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, ontvangst met koffie/koek, gegidst bezoek De Wit, gegidst bezoek ursulinenklooster, toegang Belevingscentrum 14-18, eigen audiofoonsysteem

Middagmaal: € 24,00

soep van de dag

- vis vidé met frietjes, of
- orloffgebraad met witloof en kroketten

Opstap:

08.15 uur Leuven/Herent, bushalte Diependaal (Hubo)

08.20 uur Veltem-Beisem, bushalte 'steenweg'

08.30 uur Kortenberg, bushalte OC Berkenhof

08.50 uur Zaventem, bushalte 'Kerkplein'

(Opstap Erps-Kwerps en Nossegem op aanvraag)

Terug in Kortenberg rond 19.00 uur

Deze sponsor steunt ons

10.000 m² tuinplezier

Botanica

- Kamerplanten • Tuinplanten • Snijbloemen • Boomkwekerijafdeling • Waterplanten • Vijverproducten
- Zaden & bloembollen • Plantgoed • Plantaardappelen • Kruiden • Plantajuin & - sjalotten • Plantgoed
- Tuinmeubelen • Riet • Seizoensdecoratie • Potterie • Plancha's • Barbecues • Vuurkorven & - schalen
- Tuinhout • Kunstgras • Schaduwdoeken • Parasols • Kaarsen • Bestrijdingsmiddelen & meststoffen
- Gas • Machines en gereedschap met eigen hersteldienst

Tuincentrum Botanica
Brusselsesteenweg 379 - 3020 Veltem-Beisem
Tel : 016 48 02 60 - info@tuincentrumbotanica.be
www.tuincentrumbotanica.be

Openingsuren : doorlopend open van 9u tot 18u.
Zondag open tot 13u.
Enkel in april, mei en juni zijn we op maandag open van 13u tot 18u.

Het nieuwe Ensorhuis

Gegidst bezoek

Ensorwandeling

Beaufort 2021, kunst aan zee

Gegidste rondrit

Dinsdag 26 oktober

Het James Ensorhuis

Wie even in de geest van James Ensor wil ronddolen, moet naar Oostende. Het James Ensorhuis draagt niet louter de naam van de kunstenaar, het is waar Ensor tot aan zijn dood in 1949 leefde en werkte. Veel inmiddels onbetaalbare kunstwerken kwamen er tot stand. Vrijwel meteen na zijn dood werd de woning ingericht als museum, maar het werd pas recent in haar oorspronkelijke staat en volle glorie gerestaureerd. Meer nog: door ook het aanpalende pand in het museum te integreren, is Het James Ensorhuis hét mekka voor fans van de kunstenaar.

Beaufort 21

Beaufort 21 is doordrongen van het maatschappelijk momentum. Nu de limieten van het ecosysteem in zicht zijn, worden we steeds meer geconfronteerd met onze begrenzungen als mens. Het heersende beeld met de mens aan de top van de piramide geldt niet meer en een nieuwe houding ten opzichte van de natuur dringt zich op.

Langs de kust, in confrontatie met een stijgende zeespiegel, komt de verhouding van mens tot de natuur het best tot uiting. Terwijl de hoogbouw langs kust de vraag opwerpt 'hoe heeft de mens de kust veranderd', draait Beaufort de rollen om en wordt de vraag: 'hoe heeft de kust de menselijke geschiedenis veranderd?'. Dit perspectief van bescheiden invloed lijkt beter geschikt na een jaar van wereldwijde pandemie. Tijdens Beaufort 21 gaan de kunstwerken in dialoog met hun omgeving en werpen ze een nieuwe blik op bekende locaties, waarbij vooral de natuurlijke geschiedenis naar de voorgrond komt. De geschiedenis van de gehele grotere regio is nauw vervlochten met de Noordzee. Zo is het getij aanwezig in de naam 'Vlaanderen', afgeleid van het Germaanse 'flaumaz', dat 'overstroming' betekent omdat het kustgebied tussen de 3e en 8e eeuw tweemaal per dag overstromde. Het tweetalig graafschap Vlaanderen kreeg zo haar naam toegewezen vanuit het oogpunt van de zee. Daarnaast is de ontwikkeling van Brugge en later Antwerpen tot wereldsteden vooral te danken aan de maritieme handel. Vanuit Noorwegen, de Baltische staten of Italië bracht de Noordzee ons niet alleen kennis en welvaart, maar ook kunstvormen uit de renaissance die de Vlaamse kunstenaars verder ontwikkelden.

De triënnale voor hedendaagse kunst aan zee streeft ernaar de huidige tijd historisch te benaderen. Onze blik op het verleden is doordrongen van eenzijdige denkbelden en ouderwetse ideeën. Een zienswijze waar echter vele stemmen ontbreken en de mens zichzelf oppermachtig waant. De kunstwerken laten uitgewiste stemmen wél aan het woord, met aandacht voor alles dat leeft, en binnen een bewustwording van de kwetsbaarheid van de mens in het ecosysteem. De sculpturen van Beaufort 21 vormen op die manier gedenktekens van een andere aard, beter passend bij het huidige tijdperk.

Het vernieuwde James Ensorhuis

Beaufort 21

The Dancer V, een zeezoogdier dat hogere geesten oproept
Marguerite Humeau

Deelname: € 54,00 • leden: € 49,00

Inbegrepen: autocarvervoer, kosten en fooi chauffeur, gegidst bezoek James Ensorhuis, James Ensorwandeling, gegidste rondrit Beaufort 21, eigen audiofoonsysteem (op een weekdag -mogelijke verkeershinder- voorzien wij geen koffie/thee met koek, wel een drankje als afsluiter)

Middagmaal: € 22,00

soep

- steak, groene peper, rauwkostsalade, frietjes, of
- trio van vis, garnalensaus, hertoginnenaardappel chocolademousse

Opstap:

07.10 uur Leuven, bushalte 'Diependaal' (Hubo)

07.15 uur Veltem, bushalte 'steenweg'

07.25 uur Kortenberg, bushalte 'Berkenhof'

07.45 uur Zaventem, bushalte 'Kerkplein'

Terug in Kortenberg rond 20.30 uur

Ondertussen volzet, de wachtlijst staat open.

Kaas en wijn

5-gangen kaasmenu

Culinaire avond, van aperitief tot dessert door Elsen Kaasambacht Leuven

Vrijdag 29 oktober, 19.30 uur

In deze workshop wordt u ingewijd in de wondere wereld van de kaas: zo komt u te weten hoe kaas gemaakt wordt, ondervindt u wat het rijpingsproces van de kazen inhoudt en leert u hoe kwaliteit te onderscheiden.

Daarnaast neemt Kaasambacht Elsen het productieproces van witte en rode wijn onder de loep en gaat van daaruit samen op zoek naar geslaagde kaas- en wijncombinaties.

Deze kaas- en wijnavond wordt opgevat als een volwaardige maaltijd van aperitief tot dessert, met telkens aangepaste wijnen.

Deelname: € 51,00 • leden: € 46,00

Inbegrepen: 5-gangen kaasmenu (+/- 13 kazen), aangepaste wijnen, koffie, voordracht

Feestzaal OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg

Deuren: 19.00 uur • **aanvang:** 19.30 uur

Vooraf inschrijven.

Vorige kaas- en wijnavond, 29 november 2013

Lodewijk XIV, de Zonnekoning

Johan Op de Beeck

Lezing op zondag

Zondag 7 november

Lodewijk XIV (1638 – 1715) is de koning der koningen. Hij werd op vijfjarige leeftijd koning en zou dat 72 jaar lang blijven. Hij was de uitvinder van het absolutisme: de totale macht bij de gratie van God. Zijn symbool was dan ook de zon, die alles verlicht en waarvan iedereen afhankelijk is.

Het onderontwikkelde en feodale Frankrijk vormde hij tot een gecentraliseerde staat die de machtigste natie van Europa werd. Zijn leven was een wervelwind van intriges, minnaressen, mysteries en fenomenale kunst- en bouwprojecten. Eeuwige roem verwierf de Zonnekoning dankzij Versailles, een van 's werelds mooiste kastelen. Maar Lodewijk XIV voerde ook tientallen jaren oorlog, zeer vaak bij ons in de Lage Landen. Johan Op de Beeck legt uit waarom Versailles gebouwd werd. Hij verklaart de vele oorlogen die de strijdende partijen hier bij ons uitvochten.

Toen hij enkele dagen voor zijn 77ste verjaardag overleed, overleefde hij bijna al zijn familieleden en liet een legende na die tot op heden intrigeert en inspireert. Johan Op de Beeck legt uit wat zijn historische betekenis was, en waarom hij zonder het te willen eigenlijk de Verlichting in gang zette.

Deelname: € 11,00 • leden: € 10,00

Uitsluitend in voorverkoop

Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg

Deuren: 09.30 uur • **aanvang:** 10.00 uur

Herfstconcert

HaftCraft met Roeland Hendrickx (klarinet)

Zondag 31 oktober 2021, 10.30 uur

De fagot is in de 21ste eeuw nog steeds niet even bekend als andere klassieke instrumenten.

Dat was heel anders in de 18de en in het begin van de 19de eeuw. Het instrument werd toen veel meer in de verf gezet. Voorbeelden hiervan zijn de vele concerti van A. Vivaldi (meer dan 30 concerti). Ook W.A. Mozart en zijn tijdgenoten schreven concerti voor fagot en orkest. Ondanks de grondige modernisering van de fagot kon het instrument in de tweede helft van de 19de eeuw niet op tegen de andere instrumenten die, ook door vele aanpassingen, meer volume konden produceren. Het instrument kwam solistisch hierdoor wat in de verdrukking te staan. Geleidelijk aan weten componisten vanaf de 20ste eeuw toch, in een juiste balans en in verschillende stijlen en karakters, de kwaliteiten van de fagot als solo-instrument naar boven te halen.

Als voortzetting hiervan besloten Bert Helsen en Filip Neyens, beiden solist in het Nationaal Orkest van België, een ensemble op te richten waarin de veelzijdigheid van het instrument meer naar voren komt. Het diverse klankenpalet van zowel de fagot als de contrafagot komt in dit concept helemaal aan bod in een toegankelijk en krachtig muzikaal kader.

Een trio concert met contrafagot, fagot en klarinet, allicht is dit een wereldprimeur.

Dit trio is ontstaan in de Corona-lockdown van 2020. De titel en de muziekkeuze is dus helemaal vertrokken vanuit deze context!

Aan de hand van deze zeer uiteenlopende werken wordt er getracht het harmonische kleurenpalet, de 'groove', de melancholie en het flamboyante rietgeluid van deze bezetting in kaart te brengen.

Zo spelen zij o.m. het **strijktrio in D op.9 van Beethoven**. Dit werk schreef de componist naar aanloop van zijn eerste grote strijkkwartetten. **HaftCraft** gaat nu samen met **Roeland Hendrikx** de uitdaging aan om dit werk in deze uitzonderlijke bezetting uit te voeren.

Beethoven's trio in D op.9 situeert zich in een periode waarin hij wel meer gelegenhedsmuziek schreef. Met de hybridische muziek van **Daniel Schnyder** krijgt het programma dan ook nog een 21e eeuwse divertimento-karakter.

Na de weemoed van de klarinet in '**Abimes des oiseaux**' (**O.Messiaen**) speelt het trio nieuw werk van de jonge componist **Philippe Lamouris**. Speciaal geschreven voor dit ensemble.

Facultatief: **herfstmenu** restaurant Rooden Scilt tegen € 52,00

Gebakken zalmplakje, Chablisboter met bieslook, prei en kerstomaat
Wilde fazant op Brabantse wijze, streekwitloof en knolsel-dermousseline
Callebaut chocolademousse

Als alternatief voor fazant:
heilbot, kapperbessenboter, knappend spek, roerei en broccoli.
Beperkt aantal plaatsen.

HAFTCRAFT

Deelname: uitsluitend in voorverkoop: € 20,00

Leden genieten een korting van € 2,00 = € 18,00

Sint-Pieterskerk, Sint-Pietersplein 1, Erps-Kwerps

Deuren: 10.00 uur • **aanvang:** 10.30 uur

De plaatsen zijn niet genummerd

Big Bang & Vanden Gheyn, daguitstap Leuven

De verbeelding van het universum

'Knal', stadsfestival van de Big Bang
Gegidst bezoek tentoonstelling M Leuven

Matthias Vanden Gheyn

300ste geboortejaar

Op wandel met Matthias Vanden Gheyn

Donderdag 4 november

Zaterdag 6 november

BIGBANGTHEORIE

Wist u dat de bigbangtheorie in Leuven geschreven is? Professor Georges Lemaître lanceerde deze revolutionaire theorie over de oerknal in 1931 aan de Leuvense universiteit. En hij deed de wetenschap op haar grondvesten daveren! Het is dan ook niet toevallig dat Leuven de big bang als thema van zijn wervelende stadsfestival kiest.

'Verbeelding van het universum' gaat uit van de **verwondering van de mens over de kosmos** en hoe die een neerslag vindt in de beeldende kunsten en het denken tot de 19de eeuw. In deze rondleiding staat u stil bij de fascinatie van de mens voor het universum en de

vele vragen die dit thema, doorheen de eeuwen, oproepen. De geselecteerde **topstukken uit nationale en internationale collecties** tonen hoe, door tijd, ruimte en culturen heen, brede antwoorden op diverse, fundamentele vragen rond onze oorsprong zijn bedacht, uitgedrukt, afgebeeld, omarmd en afgewezen.

Aansluitend op 'Verbeelding van het universum' bezoekt u ook de solotentoonstelling van Richard Long. Deze Britse kunstenaar laat zich **inspireren door de natuur**. In zijn werk **herschikt** hij **natuurlijke materialen** zoals stenen en hout in oervormen die naar de kosmos en het universum verwijzen.

Het standbeeld op de voorgevel van het historisch stadhuis op de Grote Markt te Leuven

MATTHIAS VANDEN GHEYN DE 'BACH VAN DE BEIAARD'

De Leuvense stadsbeiaardier Matthias Vanden Gheyn (1721-1785) zag het levenslicht 300 jaar geleden op 7 april. Dat is de ideale aanleiding om zijn composities in de kijker te zetten en breder bekend te maken bij het publiek tijdens een feestelijk Vanden Gheyn-jaar. Internationaal staat deze Leuvenaar bekend als de 'Bach van de beiaard'.

Matthias Vanden Gheyn was niet alleen meer dan 40 jaar stadsbeiaardier en organist van de Sint-Pieterskerk, maar schreef ook een aantal composities van uitzonderlijk hoog niveau voor beiaard, orgel en klavecimbel. Matthias Vanden Gheyn was heel belangrijk voor Leuven én de beiaardcultuur wereldwijd, als beiaardier, organist en componist; Ook vandaag weerklinkt zijn muziek nog overal ter wereld, ook in Leuven. En op de voorgevel van het stadhuis vindt u een standbeeld van hem terug.

Wereldwijd herdacht

Niet enkel in Leuven, maar ook in zijn geboortestad Tienen, in de rest van Vlaanderen én de wereld wordt Vanden Gheyn gevierd in 2021. Vanden Gheyns bekendste composities, elf virtuoze beiaardpreludia, behoren immers tot het internationale standaardrepertoire van de beiaard en worden gespeeld tot in Australië, Japan en de Verenigde Staten. Daarmee is deze Leuvenaar een van de meest uitgevoerde Vlaamse componisten wereldwijd.

Deelname: 33,00 • **leden:** € 30,00

Inbegrepen: toegang en gids M Leuven, gids stadswandeling, eigen audiofoonsysteem

Middag: vrije lunch

Samenkomst: M Leuven om 11.00 uur

Vooraf inschrijven.

La Coscienza di Sesto

Opera van W.A. Mozart

Studenten uit de operaklas en pianisten
van LUCA School of Arts
in campus Lemmens, Leuven

Vrijdag 12 november, 20.00 uur

Een bewerking van *La Clemenza di Tito* van W.A. Mozart
Muzikale leiding: Johan Van Bouwelen
Bewerking: Thomas Blondelle en Jos Verlinden
Regie: Jos Verlinden
In deze bewerking van 'La Clemenza di Tito' wordt de focus gericht op de figuur Sesto.

Sesto is dolverliefd op zijn Vitellia, maar deze eist dat hij een aanslag pleegt op keizer Tito, zijn beste vriend. Vitellia wil immers keizerin zijn. Als het dilemma tussen liefde en vriendschap aan de orde is, lijken de ratio en zelfs het staatsbelang ver weg. Sesto worstelt met zijn geweten...

La Coscienza di Sesto (het geweten van Sesto) schetst het brede scala van personages die kritiekloos regeltjes volgen tot personages die de samenleving in vraag stellen. Waarden en ambities van een mens in onze complexe maatschappij staan centraal. In een compacte setting en met het orkest vervangen door een piano zal niettemin de onverwoestbare muziek van Mozart schitteren.

Deelname: € 17,00

Leden genieten een korting van € 1,00 = € 16,00

Campus Lemmens, Lemmensberg 3, Leuven

Aanvang: 20.00 uur

Samenrijden vanaf parking OC Berkenhof kan: 19.00 uur
(rijders en meerrijders melden zich vooraf)

Covid Safe Ticket!

Tibet

Reisreportage

door Dirk Rosseel en Myriam Muys

Vrijdag 19 november, 20.00 uur

Tibet is voor weinig westerlingen de eerste exotische reis. Een beetje reiservaring komt er immers goed van pas. Een Chinees visum aanvragen is al net iets spannender dan gemiddeld. De Chinezen houden u eigenlijk liever weg uit de Tibet Autonomous Region.

Tibetanen lijken overal op bedevaart te zijn. Een kora rond de Jokhangtempel of het Potala in de hoofdstad Lhasa, maar evengoed helemaal rond het Manasarovarmeer of in het slijk rond de Mount Kailash. Jawel de Mount Kailash is de heiligste berg en het centrum van de wereld voor liefst 4 godsdiensten: boeddhisten, hindoes, bön en jain. Niet de Mount Everest of Qomolangma, zoals die in Tibet heet, al piekt die ruim 2 kilometer hoger.

U komt toch ook meegenieten van 's werelds mooiste landschappen?

Deelname: € 8,00 • leden: € 7,00

Vooraf inschrijven: korting € 1,00

Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg

Deuren: 19.30 uur • **aanvang:** 20.00 uur

Sax in concert

Studenten LUCA School of Arts campus Lemmens, Leuven

Zondag 21 november, 10,30 uur

Sopraan sax
Alt sax
Tenor sax
Bariton sax

Programma:

1. Delen uit "Histoire du Tango" van Astor Piazzolla en "Ciudades" van Guillermo Lago.
2. "Introduction et variations for saxophone quartet" van Gabriel Pierné en "Andante et Scherzo" van Eugène Bozza.
3. "Arrivée de la reine de sabbat", F. Haendel, Transcription: Jean-Yves Fourmeau en "Carmen Fantasy", G. Bizet, Arranged by Ito Yasuhide

Deelname: € 14,00 • **leden:** € 13,00
Voorverkoop: korting € 1,00
Sint-Pieterskerk, Sint-Pietersplein 1, Erps-Kwerps
Deuren: 10.00 uur • **aanvang:** 10.30 uur

Het Zwanenmeer

Ballet in Capitole Gent Comfortabel autocarvervoer

Zondag 28 november

'Het Zwanenmeer' vertelt het **romantische verhaal** over de **liefde tussen prins Siegfried en prinses Odette**. Odette, koningin van de zwanen, is samen met andere jonge, onschuldige meisjes betoverd door de kwaadaardige tovenaars Von Rothbart. Zij leven als zwanen en kunnen enkel rond middernacht hun menselijke vormen aannemen. Alleen échte en zuivere liefde kan deze betovering doorbreken.

Wanneer prins Siegfried het meisje Odette ziet, is hij op slag verliefd en wil hij er alles aan doen om de vloek op te heffen. Maar Von Rothbart kan dat echter niet toelaten en bedenkt een vreselijk plan om de twee geliefden uit elkaar te houden.

Deelname: € 68,00 • **leden:** € 62,00 (cat. 1)

Opstap:

Leuven/Herent, bushalte 'Diependaal'	11.30 uur
Veltem-Beisem, bushalte 'steenweg'	11.35 uur
Kortenbergh, bushalte 'Berkenhof'	11.50 uur
Zaventem, bushalte 'Kerkplein'	12.05 uur

(Erps-Kwerps en Nossegem op aanvraag)

Ondertussen volgt, de wachtlijst staat open.

Surlie natuurwijnen

Wijn(proef)avond

door Marc Vannetelbosch

Dinsdag 30 november, 20.00 uur

Surlie is een invoerder met wijnshop en wijnbar die op zoek gaat naar Italiaanse wijnbouwers met kleine wijndomeinen die zich vol passie overgeven aan het verbouwen van hun wijngaarden volgens de laatste nieuwe visies in de natuurwijnbouw. Ze worden geïnspireerd door de werkwijze eigen aan hun wijnregio.

De wijnen die we aanbieden, zijn zowel in de wijngaard als in de kelder zonder of met minimale mechanische en of chemische interventies gemaakt. Ze zijn een product van de natuur waarbij de wijnbouwer op de achtergrond staat. De wijnmakers werken artisaanaal, biologisch, met of zonder bio-label, en hanteren biodynamische werkwijzen.

De wijnen die je in het Surlie gamma kan vinden zijn artisanale wijnen, gemaakt met druiven die afkomstig zijn uit gezonde onbespoten wijngaarden. De inhoud is niet anders dan natuurlijk gefermenteerd druivensap, meestal zonder toevoegingen dus ook sulfieten en gemaakt met minimale interventies. De wijnen zijn niet uitgeklaard of gefilterd, het uitzicht kan er wat troebel uitzien en er kan daardoor op de bodem van de fles wat bezinksel liggen. Omdat er geen smaakmakers zijn toegevoegd, is de wijn pure expressie van de smaak van de druif in een bepaalde jaargang.

Deelname: € 45,00 • **leden:** € 41,00

Inbegrepen: analytisch proeven van 8 wijnen, proevertjes
Feestzaal OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Vooraf inschrijven.

Scheppend vuur, Haydn vertelt

Verteltheater

door Jos Meersmans

Zondag 5 december, 10.30 uur

Mei 1809. Napoleon heeft Wenen gebombardeerd. Ook in het voortuintje van Haydn is een projectiel terechtgekomen. De oude componist is aangeslagen en verontwaardigd. De verwarring neemt toe. Muziek uit het verleden zingt in zijn hoofd, maar ook nieuwe melodieën. In zijn laatste heldere uren vertelt hij de belangrijke en vertrouwelijke dingen uit zijn leven aan zijn vriend Albert Christoph Dies, die zijn belangrijkste biograaf zal worden.

Gelardeerd met 16 muziekfragmenten horen we hoe het Haydn verging vanaf zijn jeugd vol ontbering, over zijn vaste dienst bij de vorsten van Esterhaz tot zijn internationale roem en zijn reizen naar Londen. Zijn huwelijk was niet bepaald gelukkig. Maar bovenal was er de trouwe vriendschap met Marianne von Genzinger, die hem inspireerde en die hem het mooiste schonk wat een componist zich kan dromen...

Dit programma is opgevat als een heuse monoloog, empathisch theater!

Deelname: €12,00 • **leden:** € 11,00

Voorverkoop: korting van € 1,00

Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg

Deuren: 10.00 uur • **aanvang:** 10.30 uur

Deze sponsors steunen ons

HULP NODIG BIJ HET
BEVEILIGEN VAN UW
WONING OF BEDRIJF ?

- INBRAAKBEVEILIGING • SLOTEN
- SLEUTELS • KLUIZEN • BRANDKASTEN
- GEPANTSERDE DEUREN • BRIEFBUSSEN

U BENT ALTIJD WELKOM
VOOR MEER ADVIES OF EEN
VRIJBLIJVENDE OFFERTE

GSM 0476 707 990
INFO@SLOTEN-DHONT.BE

BROUWERIJSTRAAT 5
3070 KORTENBERG

WWW.SLOTEN-DHONT.BE

OPENINGSUREN
MA TOT VRIJ BU - 12U
NAMIDDAC & ZA OP AFSpraak

ERKEND 53-LID VAN DE V.S.U.

Dierenartsenpraktijk Akuut

Leuvensesteenweg 469
3070 Kortenberg
02 751 62 60

Grote Daalstraat 30
1930 Zaventem
02 721 06 10

De totaalbeleving
die al je zintuigen prikkelt
Privé sauna, wijnverkoop en gastentafels
info@wellwines.be

Mineraliteit in wijn

Wijn(proef)avond

door Kaat Daans

Dinsdag 7 december, 20.00 uur

Klei, kalk, leem, schist, graniet.

Mineraliteit in wijn ... het is één van de meest controversiële woorden in wijnmiddens. Eentje dat tot lekkere discussies leidt en heel veel ruiken, walsen, proeven.

O, en tot de verbeelding natuurlijk!

"But those who know, know." (knipoog)

Voor mij is mineraliteit een wonderlijk schoon haast losbandig woord dat raakt aan aardse elementen, maar ook aan knisperige aciditeit en een funky frisheid. Soms is mineralig voor mij dan weer een haast wulpse zestiness met een olie-achige zoute zeebries ondertoon/smaak.

Tja ... losbandig dus. Een avond met wijnen die uw glas lichtzinnig vullen of zal het eerder liederlijk zijn?

Past klassieke Pouilly-Fume in deze glazen, en wat met Riesling? Beaujolais en haar granieten ondergronden en wat met die bekende kalksteen in Bourgogne.

U bent een **kei** in wijnproeven na deze avond!

Deelname: € 32,00 • leden: € 29,00

Inbegrepen: analytisch proeven van 6 wijnen
Feestzaal OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Vooraf inschrijven.
Gelieve 6 wijnglazen in tulpvorm mee te brengen.

Winterontmoeting

Terugblik activiteiten 2021

Voorstelling programma 2022

Zondag 12 december

15.00 uur

Terugblik op onze activiteiten 2021 met o.a.

- Koblenz en Bonn
- Berlijn, buiten de gebaande paden
- Santiago de Compostela en omwegen

17.00 uur

Voorstelling programma 2022

Inschrijven op activiteiten

Deelname: € 10,00 • leden: € 8,00

Inbegrepen: broodjesmaaltijd na de voorstelling 2022

GC Colomba, Wijngaardstraat 1, Kortenberg

Vooraf inschrijven is verplicht en kan tot 8 december!

A Jazzy New Year

Nieuwjaarsconcert **Nationaal Orkest van België** Paleis voor Schone Kunsten, Brussel

Zondag 9 januari, 15.00 uur

THE ROARING TWENTIES

De Amerikaanse socioloog Nicholas Christakis voorspelde onlangs een nieuwe 'roaring twenties' (roerige jaren twintig). Waar honderd jaar geleden het einde van de Eerste Wereldoorlog en het wegebben van de Spaanse griep voor een enorme ontlading zorgden, daar zou nu het verslaan van het coronavirus wel eens voor een ongekennde heropbloei kunnen zorgen, zowel in sociaal, economisch als in cultureel opzicht.

Het Belgian National Orchestra bereidt zich hierop voor door op het nieuwjaarsconcert niet alleen walsen, polka's en marsen van de Strauss-familie te spelen maar ook een muzikale ode te brengen aan de jaren 1920.

Deelname: wordt later bekend gemaakt

Samenkomst:

- Station Kortenberg (trein 13.28 uur) 13.15 uur
- of Paleis voor Schone Kunsten 14.45 uur

Local Multi (KeyCard) vtbKultuur Kortenberg is mogelijk.
(€ 5,60 heen en terug vanuit Kortenberg of Zaventem)
Vooraf inschrijven.

PROGRAMMA

Aaron Copland, *Music for the Theatre*

Frank Martin, *Foxtrot*

William Walton, *Façade Suite for Orchestra No. 1*

Darius Milhaud, *La création du monde*

George Gershwin, *Promenade*, "Walking the dog"

Johann Strauss, *Fledermaus Overture*

Johann Strauss, *Thunder and Lightning Polka*

De Grote Raf Coppens Show

Nieuwjaarsshow

Raf Coppens

Zondag 23 januari, 10.30 uur

Sneltreincomedy. Oneliners, 6 per minuut.
Imitaties. Liedjes.

Na een uitgebreide cursus Engelse en Amerikaanse Comedy

Kwam hij tot het besluit: het moet nog sneller, nog grappiger.

En het wordt nog sneller en nog grappiger.

Op een uur 360 keer lachen.

Geen meningen, geen boodschap, geen rode draad.
Enkel grappen.

Deelname: € 10,00 • **leden** vtbKultuur Kortenberg gratis (*)
GC Colomba, Wijngaardstraat 1, Kortenberg
Deuren: 10.00 uur • **aanvang:** 10.30 uur
Uitsluitend voor wie vooraf inschrijft.
(*) Wie lid is met de vtbKultuur-pas 2021 bij vtbKultuur Kortenberg

Danscursus

**Geen show, geen acrobatie,
geen competitie, geen
medailles, ...alleen maar een
gezonde portie plezier!**

Maandag 17 januari, 20.00 uur
Kennismakingsles

Maandag 24 januari, 19.00 uur
Gratis proefles, aanvang nieuwe lessenreeks

Goed en toch goedkoop leren dansen?

vtbKultuur Kortenberg organiseert al 45 jaar tweemaal per jaar nieuwe lessenreeksen '**alle dansen**': quickstep, trage wals, tango, vlugge wals, cha cha cha, jive (swing), disco-swing en salsa.

Lessenreeks

Elke cursus bestaat uit 14 lessen die telkens op maandagavond gegeven worden in het **GC Colomba**, Wijngaardstraat 1, Kortenberg

Beginners	19.00 uur tot 20.15 uur
Gevorderden	20.15 uur tot 21.30 uur
Meergevorderden	21.30 uur tot 22.45 uur

Het Albanese volk

Première

Eén wereld... vijf werelden?

Reisreportage
door Edgard Jaspers

Vrijdag 28 januari, 20.00 uur

Albanië, in de betekenis van een gebied in zuidoost-Europa bewoond door Albanen, was 5 eeuwen lang verenigd als onderdeel van het Ottomaanse Rijk.

Na de ineenstorting van dit Rijk als gevolg van de eerste Balkanoorlog in 1912-1913 werd het noordelijk en oostelijk grondgebied van de Albanen ingenomen door de Serviërs, het zuidelijke door de Grieken, het westelijke door de Italianen. Alleen een klein gebied rond de havenstad Vlora bleef onbezett en van daaruit werd in 1912 een vrij chaotische onafhankelijkheid van Albanië uitgeroepen met internationale erkenning in 1913.

De politieke grenzen werden hertekend en vastgelegd in wat wij nu kennen als het land Albanië. Sindsdien leven de Albanen in 5 landen vermits er grote en minder grote Albanese gemeenschappen bestaan in Montenegro, Kosovo, Macedonië en Griekenland.

Deelname: € 8,00 • leden: € 7,00
Vooraf inschrijven: korting € 1,00
Auditorium OC Berkenhof, Beekstraat 25, Kortenberg
Deuren: 19.30 uur • **aanvang:** 20,00 uur

Dertigjarige oorlog (deel 11)

Op 3 september 1944 werd Brussel door de Britten bevrijd. De volgende dag viel Antwerpen en zijn haven ongeschonden in hun handen. Op 10 september kregen de Amerikanen het fort van Eben-Emael in hun bezit.

Generaal Eisenhower beschouwde de verovering van de Antwerpse haven als een godsgeschenk. Hij was sinds 1 september opperbevelhebber van de geallieerde legers in West-Europa. De Amerikaanse generaals Bradley en Patton en de Brit Montgomery stonden onder zijn bevel. Laatstgenoemde kon dit moeilijk verkroppen. Op 10 september was hij nogal nors tegen Eisenhower, die toen uitriep: 'Kalm aan Monty, zo spreekt ge niet tegen mij, uw baas'.

Montgomery wilde Duitsland binnenvallen via Nederland en dit plan heette 'Operatie Market Garden'. Het hoofdoel was het innemen van de Rijnbrug bij Arnhem. Daarbij zouden Eindhoven en Nijmegen bevrijd worden. Zodra het doel bereikt was zou men kunnen doorstoten om het Duitse Ruhrgebied in te palmen. Op 17 en 18 september werd Eindhoven bevrijd. Vervolgens kwam Nijmegen aan de beurt. Hier zouden de Amerikanen het cruciale viaduct over de Waal innemen tussen 17 en 20 september 1944. Op 17 en 18 september werden er 35.000 parachutisten gedropt. Een groot deel ervan werd door de Duitsers afgesneden van hun hoofdmacht en in een defensieve stelling bij Oosterbeek gedreven. Alleen het 2de Parachutebataljon, ongeveer 740 man, bereikte op 17 september de brug in Arnhem en lag drie dagen onder zwaar Duits vuur. Op deze geallieerde plek raakte de munitie van het bataljon snel op.

Op 22 september maakten de Britten een verbinding met Poolse parachutisten en op 25 september konden ze evacueren naar Driel. Market Garden was een verloren zaak en van een doorbraak naar Duitsland was er geen sprake meer. Volgens Montgomery was operatie Market Garden niet door zijn schuld mislukt maar wel door die van de anderen.

Montgomery ging bij de Amerikaanse stafchef in Washington, Georg Marshall, klagen over de leiderskwaliteiten van zijn opperbevelhebber Eisenhower. Na een ongenadige harde repliek van Eisenhower moest Winston Churchill zelf bijspringen om een oneervol ontslag van Montgomery af te wenden.

Bij de bevrijding van Antwerpen had Montgomery verzuimd om de monding van de Schelde veilig te stellen. De achtergebleven Duitsers konden zich goed ingraven op Walcheren, Zuid-Beveland, Zeeuws-Vlaanderen langs de Westerschelde en de oever-en kustzone tot Zeebrugge in België.

Hitler gaf aan zijn soldaten het bevel 'mit allen denkbaaren Mitteln' hier stand te houden. De slag om de monding van de Schelde was een tweede D-day, zoals Eisenhower zei. Reeds op 20 september bereikten de Polen de oever van de Schelde bij Terneuzen. Daardoor was de Schelde van Antwerpen tot Terneuzen bevrijd.

Vervolgens volgde de kustzone tot in Zeebrugge tot boven het Leopoldkanaal.

Pas op 1 en 3 november bevrijdden de Canadezen Knokke, Heist-aan-Zee en Zeebrugge. Het waren de laatste stukjes van België die werden bevrijd. Daarna kwam Zuid-Beveland aan de beurt.

De verovering van het met kanalen doorsneden Zeeland werd de grootste oorlogsoperatie in Nederland.

De geallieerden voerden talloze bestormingen uit over open, modderig terrein dat niet geschikt was voor tanks. Het veroveren van het zwaar versterkte Walcheren werd de moeilijkste opgave.

De dijken werden gebombardeerd, waardoor Walcheren onder water werd gezet. Op 6 november viel Middelburg en twee dagen later stopten de Duitsers hun verzet aan de Scheldemonding dat meer dan vijf weken had geduurd. Bij deze gevechten werden de meeste verliezen van de ganse oorlog geleden.

De geallieerden verloren bij de Slag om de Schelde 12.873 soldaten, waaronder 6.367 Canadezen. Hierbij werden 41.043 Duitsers krijgsgevangen genomen. Het zou nog weken duren vooraleer de Schelde ontmijnd was, zodat de scheepvaart veilig werd.

Op 28 november voer het eerste geallieerde bevoorradingskonvooi met het Canadese schip Fort Catarqui op kop de Schelde op. Eisenhower zei toen: 'Nu we ongehinderd de Schelde kunnen opvaren, komt het einde van de nazi's eindelijk in het zicht'. Hierna werden de Duitse raketten op Antwerpen gericht, waarbij veel burgers de dood vonden. De Duitsers hadden in de oorlog raketten ontwikkeld, hun geheime wapens, waaronder de V1 en de V2, waarmee ze Antwerpen onder vuur namen. De bedoeling was de Antwerpse haven te vernietigen en de geallieerde opmars te stoppen.

In deze laatste oorlogsperiode werd Antwerpen getroffen door 342 vliegende bommen, zoals men dat toen hier bij ons zei. Het merendeel waren V2's. Er vielen 5000 doden, meestal burgers, en ruim 20.000 gewonden.

Vooraf op 27 november 1944, een dag voor de aankomst van het geallieerde Scheldekonvooi, sloeg rond de noon op het Teniersplein een V2 in. Er kwamen meer dan 100 mensen om. Het ergste bloedbad had plaats op 16 december 1944. Toen viel een V2-raket op de Cinema Rex, gelegen aan de Keyserlei. Hierbij stierven 567 Antwerpenaren.

Maar de Sinjoren verloren er de moed niet bij want tot bij ons deed toen het volgende grapje de ronde.

Op zekere dag begonnen de sirenes te huilen, die als luchtalarm gebezigd werden. Een vader met zijn gezin dook in de kelder om er te schuilen. Zijn zoontje zat juist op de WC en zou iets later komen. Maar zo ver kwam het niet. Plots een hevige knal en hun huis werd getroffen door een vliegende bom.

Dertigjarige oorlog (deel 11)

Reddingswerkers doken op en konden iedereen uit de kelder halen. Ook het zoontje, dat op de WC zat, was ongedeerd. Toen de jongen bij zijn moeder kwam zei hij: 'Moeder ik kan er niets aan doen. Het is mijn fout niet! Ik trok aan de 'chasse' en ons heel huis vloog weg!' Dat waren van die gevallen die dan in Antwerpen konden gebeuren en waarmee men eens goed kon lachen.

Voor de veiligheid van de Antwerpse haven trokken Britten naar Noord-Brabant en Noord-Limburg. De rest van Nederland bleef door de Duitsers bezet tot het einde van de oorlog.

Tijdens de koude winter kwamen 15.000 Nederlanders om van koude en honger. Veel Nederlanders zouden overleven op een dieet bestaande uit suikerbieten en tulpenbollen.

De Amerikanen begonnen aan de verovering van Elzas-Lotharingen in het oosten van Frankrijk onder de leiding van generaal Patton. Op 5 september 1944 staken ze de Moezel nabij Metz over en vielen het bolwerk van Metz aan. Op 18 november viel Metz en trokken de Duitsers zich terug tot de Saar rivier, op de grens met Duitsland.

Veel erger was de Duitse weerstand, die de Amerikanen ondervonden, om het bezit van het Hürtgenwald. De Duitsers waren vast besloten om hun stellingen te behouden. Daarmee konden ze flanken van het geallieerde leger bedreigen en de dammen van de Ruhr beschermen.

De slag om het Hürtgenwald, een Duits gebied tegen de Belgische grens, begon op 19 september. Het was er koud en grimmig en uiteindelijk mislukte het gevecht om de Duitsers terug te dringen en het eindigde op 15 december 1944. De Amerikanen telden 31.000 doden en gewonden.

Meer succes in hun opmars naar de Ruhr en de Rijn hadden de geallieerden in de slag om Aken, dat naast het Hürtgenwald lag. De legerleiding ging ervan uit dat er maar een klein Duits garnizoen in Aken lag om door te stoten na het gevecht. Het bleek een vergissing te zijn. Hitler had de opdracht gegeven om de stad, tegen alle prijs, in handen te houden en had de verdediging fel opgedreven.

De gevechten om het bezit van Aken begonnen op 2 oktober. In hevige straatgevechten vielen langs beide zijden duizenden soldaten. Op 21 oktober eindigden ze met de Duitse overgave. Op 9 december 1944 stonden de Amerikanen aan de oevers van de Ruhr.

De veldslagen om het Hürtgenwald en de stad Aken waren de eerste die in Duitsland zelf plaats vonden.

Om de Rijn te bereiken moest men nog de Sigfriedlinie voorbij steken. Deze linie, door de Duitsers ook Westwall genoemd, was een 600 km lange strook met bunkers, tankversperringen en met tunnels verbonden.

Deze linie begon in Duitsland in de omgeving van Goch, naast het Ruhrgebied, en eindigde tegen de Zwitserse

grens, nabij Basel. Deze defensielijn lag tegen de grenzen met Nederland, België en Frankrijk.

In Azië zouden de Amerikanen ondertussen met China hun strijd tegen Japan voortzetten. De Amerikaanse luchtmacht had een aantal basissen in het zuiden van China van waaruit ze de Japanse posities in China, Taiwan en Japanse schepen konden aanvallen. Tevens konden ze de Chinezen bevoorraden via een luchtbrug 'The Hump' (de bult) genaamd.

Deze gevaarlijke tochten liepen over de oostelijke uitlopers van het Himalayagebergte en waren gevaarlijk wegens het slechte weer waardoor veel vliegtuigen neerstortten.

In augustus 1945 alleen al brachten de Amerikanen 660.000 ton materieel over naar China. De Japanners begonnen in 1944 een groot offensief, door hen Ichi-Go genoemd.

Japan zette een grote veldtocht in China op om een landbrug te maken tussen de Japanse veroveringen in China en die van hen in Indochina. Tevens kon men de basissen van Amerikaanse bommenwerpers vernietigen. De Japanners hadden hiervoor een leger van 500.000 man op de been gebracht.

Er vonden drie grote veldslagen plaats met enorme verliezen van mensenlevens. Aan Chinese zijde sneuvelden meer dan 700.000 soldaten.

Voor de Japanners werd het een succes. Met de inname van Guillin en Liuzhou kwam de landbrug tot stand tussen China en Indochina in de periode van augustus tot november 1944. De bij deze operatie Ichi-Go veroverde gebieden bleven tot het einde van de oorlog in Japanse handen.

Begin 1944 waren de Amerikanen meester geworden over de Gilberts- en Marshalleilanden, waarbij de Japanners twee kruisers, vier torpedoboten en 26 tankers en vrachtschepen verloren. Bovendien werden er 250 van hun vliegtuigen vernietigd. Westelijker werd de grote Japanse marinebasis, gelegen aan de Truklagune op de Carolinenarchipel, door de Amerikanen vernietigd. De Amerikanen stelden dan een plan op om de Filipijnen te veroveren.

Op 15 juni 1944 landden 130.000 Amerikanen op de Marianneneilanden. Bij deze gevechten verloor de Japanse marine drie vliegdekschepen, een slagschip en nog eens 445 vliegtuigen ter zee en 200 andere vliegtuigen elders.

Na de Marianneneilanden volgden Saipan, Guam en Tenian bij de Amerikaanse overwinningen.

Op 6 juli 1944 pleegden de Japanse opperbevelhebbers generaal Saito en admiraal Naguma zelfmoord op Saipan. Daar vond ook een immense slachting plaats. Honderden Japanse soldaten kwamen om en ook 22.000 Japanse burgers door zelfmoord in de grotten van het eiland.

Dertigjarige oorlog (deel 11)

Op 18 juli viel Saipan.

Op 23 juli kwamen de Amerikaanse mariniers op Tinian en Guam toe. Vele Japanse soldaten pleegden zelfmoord tot afgrijzen van de Amerikanen. De resterende 13.000 Japanse burgers gaven zich over. Midden augustus waren de Marianneneilanden in Amerikaanse handen. Vanaf nu konden de Amerikanen Japan zelf bedreigen en bombarderen.

Ook in Birma ging het de Japanners niet voor de wind. Birma grenst aan India en van daaruit zou men de Japanners terugslaan.

De eerste Britse aanval in Birma staat bekend als het Eerste Arkanoffensief, maar dat werd in december 1942 door de Japanners afgeslagen. Daarop werd de Brit Lord Louis Mountbatten in 1943 als opperbevelhebber aangesteld.

De Britten begonnen dan met guerilla-activiteiten achter de Japanse linies die als Chindieten bekend zijn. Ze slaagden erin de Japanse aanvoerlijnen af te snijden en vielen Arkan binnen.

Als reactie trokken de Japanners India binnen. Hun tegenoffensief was gericht om Imphal en Kohima te veroveren.

De verdedigers van Kohima werden compleet afgesneden van de geallieerden. Op 18 maart 1944 slaagden versterkingstroepen erin de verdedigers te bereiken. Ook Imphal was volledig ingesloten door de Japanners. Tijdens het beleg van de twee steden werden de troepen van de Japanse generaal Renya Mutaguchi steeds meer onder vuur genomen. In juni 1944, na een beleg van 88 dagen, werden de twee steden ontzet.

De Japanners telden 65.000 doden en gewonden en verloren daarbij nog eens 45.000 man door honger en ontbering.

De Britten trokken de bergen in, veroverden het belangrijke vliegveld van Myitkyina en kregen vervolgens de Birmaanse stad Mogaung in handen. De langzame bloedige aftocht van de Japanners was begonnen.

Ondertussen trokken de Amerikanen met een enorme invasievloot naar de Filippijnen, naar de Golf van Leyte. Bij het eerste treffen op 23 en 24 oktober 1944 brachten de Amerikaanse onderzeeërs de Japanse kruisers Atago en Mayo tot zinken alsook het slagschip Musashi. Op 25 oktober werd een grote Japanse kruiser en vier van hun vliegdekschepen tot zinken gebracht en ook nog drie Japanse kruisers op 25 oktober.

De Amerikanen verloren het vliegdekschip USS-Gambier Bay en drie torpedojagers.

Op 25 oktober vuurde de USS-Mississippi salvo's op de Japanse vloot. Het zijn in de geschiedenis de laatste salvo's in een gevecht van slagschip tegen slagschip. Tijdens de gevechten in de Golf van Leyte verloor de

Japanse marine 28 schepen, waaronder drie slagschepen, vier grote vliegdekschepen en negen kruisers. Hierdoor was de Japanse marine niet meer in staat om het nog te halen tegen de Amerikaanse overmacht.

Deze zeeslag was een keerpunt in de oorlog. Hij had tot gevolg dat Japan van de olievoorzieningen vanuit Indonesië afgesneden werd. De Grote Oceaan veranderde meer en meer in een Amerikaans protectoraat.

Deze twee dagen durende zeeslag in de Filipijnse zee was de laatste van vijf grote gevechten tussen vliegdekschepen in de Pacific. De Amerikanen verloren slechts zes schepen en 200 vliegtuigen. In het besef dat hij de strijd verloren had bracht admiraal Ozawa zijn vloot terug naar Okinawa.

Op 20 oktober 1944 landden de Amerikanen op het eiland Leyte. De Amerikanen vestigden bruggenhoofden vanwaar ze andere Filipijnse eilanden konden veroveren. Deze gevechten zouden het leven kosten aan 10.000 Amerikaanse soldaten, 120.000 Filipijnse burgers en ook aan 200.000 Japanse soldaten.

In januari 1945 begonnen de Amerikanen met hun invasie op Luzon, het grootste Filipijnse eiland. Het werd verdedigd door 250.000 Japanse soldaten. De Japanners aarzelden niet om hierbij 100.000 burgers te vermoorden bij de slag om Manilla. Manilla viel op 3 maart 1945. Daarna begonnen de Amerikanen met de zuidelijke Filippijnse eilanden te bevrijden. Het zou een zes maanden durende strijd worden tot op het einde van de oorlog.

Vanuit het noorden van Luzon konden Amerikaanse bommenwerpers boven de Zuid-Chinese zee opereren. In februari 1945 vielen de Amerikaanse mariniers het eilandje Iwo-Jima aan, een Japanse basis. De Japanners hadden de burgerbevolking laten evacueren. De verdediging was in handen van generaal Todamachi Kuribayashi. Deze liet een groot net van tunnels aanleggen met een lengte van 18 km. Bij de gevechten om het bezit van dit eiland zouden er van de 23.000 Japanse soldaten nog 1.083 overblijven. Op 26 maart 1945 sneuvelde Kuribayashi zelf in een gevecht. Op diezelfde 26ste maart werd het eiland volledig ingenomen door de Amerikanen. Zij verloren 7.000 soldaten bij deze gevechten.

Op 7 april vlogen Amerikaanse bommenwerpers op van Iwo-Jima om Tokio te bombarderen. Hun voornaamste doelwit was de Musashino-motorfabriek.

Wordt vervolgd.

Evarist Maes
vtbKultuur Kortenberg

Deze sponsors steunen ons

Cafe
't Pleintje
3078 Everberg
02 757 15 04
zaal met tuin
Annonciadenstraat 24

OLYMPIA CAR

www.olympiacar.be
info@olympiacar.be
+32(0)16 804 790

Grootlosestraat 57
3128 Tremelo

Industriepark
Soldatenplein 7 | 3300 Tienen

Bedrijvencentrum De malt
Leuvensesteenweg 350 | 3190 Boortmeerbeek

A PROPERTY
VASTGOEDKANTOOR
& **PELSMAEKERS**
www.ap-p.be • 02/253 4000 • 016/96 11 11

GRIEKS RESTAURANT KNOSSOS

LEUVENSESTEENWEG 294
3070 KORTENBERG 02 751 50 52

uit sympathie

apothek Moons

Apothekers Moons-Massonnet

Leuvensesteenweg 343, 3070 Kortenberg
Tel. 02 759 72 41

Sterrebeeksesteenweg 99, 3078 Kortenberg
Tel. 02 252 36 38

www.apotheekmoons.be

HET OPTIEKHUYS
LEUVENSESTEENWEG 321
3070 KORTENBERG
02/759 77 90
INFO@OPTIEKHUYS.BE
WWW.OPTIEKHUYS.BE

Viering 50 jaar vtbKultuur Kortenberg

Links

Dorpsdichter Johan Teirlinck
Sopraan Astrid Stockman
4 concerten met de rijdende beiaard
Hernieuwen van 15 monumentenbordjes

Rechts

Herinwandelen 'Curtenberch'
Met bezoek aan de villa Lurmann
'Vrienden van 50 jaar vtbKultuur Kortenberg'

Terugblik 2021

Links

Zomerontmoeting
Daguitstap 100 jaar Roger Raveel
Culturele wandeling Steenokkerzeel
Daguitstap 900 jaar norbertijnen

Rechts

200 jaar Kruidtuin Leuven
Reisreportage Albanië
Kamerorkest met 45 muzikanten